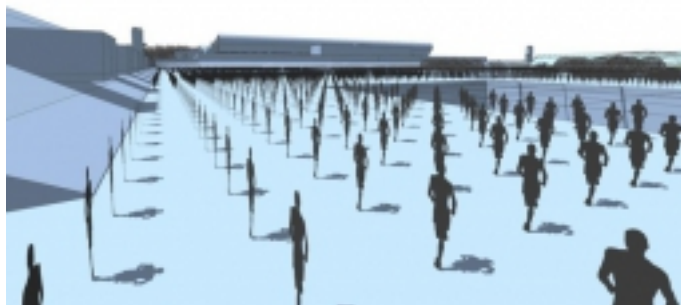

Strahovský stadion, nezvedená mládež, sport ... a peníze

Author: Petr Bým | Published: 09.11.2012

Strahovský sportovní komplex, jehož základem je někdejší Masarykův všesportovní stadion a Všesokolský stadion, dnes může sloužit jak pars pro toto celé infrastruktury českého sportu. Ta totiž má svých brownfields více než se zdá, nevyužité a pomalu chátrající sportovní zařízení mají leckterá krajská i další města.

Časy se prostě mění a sport s nimi. Strahov byl vybudován v průběhu 20. a 30. let minulého století a už v době vzniku byly jeho rozměry a kapacita (jde o největší zařízení tohoto druhu ve střední Evropě) pro malé české poměry nejspíš předimenzované. A komunistický režim Strahovu v tomto ohledu zasadil smrtící ránu. Nenašel pro něj jiný účel než histriónské spartakiády, s jejichž organizací ostatně sám skončil už za pozdní husákovské éry, tedy v 80. letech.

Lepší časy stadionu nepřinesly ani nové poměry. Dnes je sice komplex částečně využíván, a to jako sportoviště i podnikatelské prostory, také tady sídlí právě ČSTV, jako celek se ale komplex nezadržitelně hroutí. „Stadion je doslova vybydlený,“ konstatuje I. Kaderka. I tady je patrná permanentní finanční podvýživa sportu - dnes do něj proudí méně peněz než kdy jindy. Dokládá to ostatně velmi výmluvně skutečnost, že z 32 000 fungujících sportovních zařízení, které dnes v Česku máme, jich jen 9 % vzniklo po roce 1990. A nevhodná (jako důsledek nedostatku investic) je i jejich struktura: tisíce fotbalových hřišť, zbudovaných obvykle svépomocí, a naproti tomu plaveckých bazénů jako šafránu.

Nejde jenom o peníze

„Sport je poslední místo, kde lze vychovávat naši mládež,“ upozorňuje na sociální a kulturní aspekty sportovních aktivit Ivo Kaderka, podle kterého v tomto ohledu v současnosti selhává rodina i škola, a pokračuje: „Schází nám peníze nejen na provoz a zařízení sportovišť, ale i na trenéry, bez nichž mládežnický sport nemůže existovat.“ Primarius českého tenisu je proto přesvědčen, že mladší generace budou mít menší smysl pro týmovou spolupráci, fair play i nižší schopnost čelit neúspěchu. A poukazuje i na skutečnost, že některé sporty se stávají vysoce elitní záležitostí, odvíjející se od sociálního zázemí sportovců.

Je ovšem třeba konstatovat, že fotbal, atletika či kuželky peníze nejen potřebují, ale také generují. „Sport

- to dnes představuje 44 000 pracovních míst,“ upozorňuje na ekonomický rozměr tělovýchovy Ondřej Špaček z poradenské společnosti KPMG, která nedávno mapovala stav domácí sportovní infrastruktury i ekonomické souvislosti sportovních aktivit. Podle studie KPMG sport jako obor má roční obrát takřka 30 mld. Kč, přičemž na daních a dalších příjmech z něj veřejné rozpočty každým rokem získají přes 52 mld. Kč. Rozpočtová šetrnost vzhledem ke sportu tak nepochybně má i nemalé makroekonomické dopady, pochopitelně negativní.

Něco se hýbe?

„Něco se hýbe. Na magistrátu pro strahovský stadion vznikla zvláštní pracovní skupina,“ projevuje mírný optimismus pražský zastupitel Petr Bříza. Jemu - jako někdejšímu věhlasnému brankáři české hokejové reprezentace - na zdárném vyřešení partikulárních, ale i zásadních problémů českého sportu nepochybně záleží, ale stejně nepochybně to neplatí všeobecně. Metropole se ke sportu nechová snad přímo macešsky, ale moc ho nerozmazluje, na jeho rozvoj dává nijak závratných 0,4 % svých rozpočtových výdajů. Navíc podle P. Břízy dnes ani zítra město nehodlá do rozvoje pražské sportovní infrastruktury vstupovat přímo, pouze prostřednictvím finanční podpory sportovních aktivit, jejímž adresátem budou většinou městské části.

Strahov je ovšem oříškem mamutí velikosti. Přitom nejde jenom o výši investic, kterou by si jeho revitalizace vyžádala, či obtížné využití celé jeho kapacity, ale i o majetkoprávní poměry. „V prvním řadě je potřeba vyřešit vlastnické vztahy v celé lokalitě,“ upozorňuje P. Bříza, byť většina pozemků a objektů je majetkem ČSTV.

Luxusní byty nebo sport?

Na druhé straně se pražská radnice má - stran revitalizace Strahova - o co opřít. „Ideová soutěž na využití strahovského stadionu byla vypsána v roce 2008 v souvislosti s plány uspořádat v Praze olympiádu. Od té doby se ale nic neděje, trochu to celé usnulo,“ konstatuje rezignovaně architekt Viktor Drobný z ateliéru Sportovní projekty. Soutěžní práce nicméně naznačují, že o strahovský brownfield na rozdíl od jiných má zájem i soukromý sektor. Lokalita je totiž, přes nijak vynikající dopravní obslužnost Strahova i jeho okolí, zvláště pro rezidenční výstavbu nanejvýš atraktivní - to nejlépe dokládá vlastně permanentně probíhající výstavba na obou svazích strahovského návrší.

V soutěži se tak nikoli náhodou objevil projekt demolice celého objektu (včetně nedalekých vysokoškolských kolejí) a následné bytové zástavby na takto získaných parcelách. Protipólem takových návrhů je projekt architekta Drobného a jeho kolegů: „Počítali jsme s malým atleticko-fotbalovým stadionem a na místě někdejšího všesportovního stadionu se šachovnicovým, částečně zastřešeným rastrem multifunkčního charakteru, kde by se našel prostor i pro hotely či kino.“ Plánovat, ale i realizovat lze leccos, například v tribunách stadionu ve švýcarské Basileji je umístěn domov pro seniory.

Vzhledem ke všem souvislostem lze počítat s tím, že se zítřky Strahova - jakkoli reálné činy se zdají být v nedohlednu - budou pohybovat někde mezi těmito dvěma krajními polohami, snad s větší afinitou k původnímu účelu, tedy ke sportovnímu využití. Ivo Kaderka na základě svých bohatých zkušeností ovšem radí ke střízlivosti: „Při plánování sportovních projektů má veřejný, ale i soukromý sektor dost často velké oči. Které české město využije stadion s kapacitou deset tisíc návštěvníků? Abychom nebudovali další brownfieldy pro budoucí generace!“

Vizualizace ateliér Sportovní projekty.

